

פרשת כי תבא

תשפ"ג

גיליון 178

א לעבטיגער שבת

הארחת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

מקימים את המצוות בשמחה

פניני פרשה

"והיה כי תבא אל הארץ" (כו א)

והיה לשון שמחה הוא.

דהא עיקר כניסתם לארץ ישראל הוא לקיים מצוותיה, וכמאמרם (סוטה יז): **שמשה רבנו נתאוה להיכנס לארץ ישראל, דמצוות רבות שנצטוו, אינן מתקיימות אלא בארץ ישראל.** וביזוהר (ח"א פד): על **ארץ ישראל** שהיא לא נבראה כי אם **שיעבדו בה עבודת ה'** וזהו **והיה' - חיזוק לקיום המצוות של ארץ ישראל בשמחה.** ויעוין **ב'בן יהודע'** (פרשת ראה) על השמחה המיוחדת בקיום **מצוות התלויות בארץ.** ואפשר להוסיף דמיד בהמשך כתוב **מצות ביכורים'** דהיינו בה שמחה יתירא.

"נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה" (כ"ו א)

ב'לשון יחיד' נאמרה כאן. ואפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן (עא ב): **ד'כל אחד מישאל יש לו חלק בארץ ישראל'**, וזהו **לך' - לכל אחד ואחד.**

"ואמרת אליר" (כו ג)

בדברי רש"י ע"פ ה'ספרי': **שאינך כפוי טובה.** ואפ"ל בדבריו: **ואמרת' בגימטריא: הכרת הטוב.**

כן אפ"ל, ע"פ תחילתו של הפסוק: **ובאת אל הכהן' - התכללות בכהן, והא כהן' הוא איש החדש'**, דזהו גם ענינו של **'הכרת הטוב'.**

"וענית ואמרת" (כו ה)

בפרש"י: **וענית' לשון הרמת קול.** נוכל ללמוד מכאן מהא המובא **דיהקול מעורר את הכונה'** (עין ברכות כ"ד: ובהרא"ש ורבינו יונה שם ובשיע ק"א) דבריש: **וענית' - הרמת קול, ולאחמ"כ וואמרת' - אמירה בהבנה וכוונת הדברים, ע"ד הפסוק: כה תאמר לבית יעקב.** וב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה כ): **דהקול מעורר הדעת, בבחינת הקול מעורר הכונה'** ובשביל זה: **"ונצעק", ולאחמ"כ: "וישמע את קולנו."**

"וענית ואמרת" (כו ה)

אפשר לומר בדרך רמז, דבמצוות **ביכורים'** ישנה מצוה של **עניה ודיבור** (מצות עשה רמד), דר"ת וס"ת של תיבת: **ביכורים'** הוא **בס'** ואותיות הפנימיות הוא בגימטריא: **'לדבר' ע"ד הפסוק: ודברת בס', מצוה של דיבור.**

'השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל' (כו טו)

בפרש"י: **עשינו מה שמוטל עלינו עשה מה שמוטל עליך.** שיומשכו הברכות.

והא סיום עשיית המצוה בכאן הוא **אמירתם,** דהוא מצוות עשה של: **'ואמרת לפני ה'.**

וב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"ד): **שהדיבור הוא כלי השפע, שבהם מקבלים השפע.** כמו שכתוב (דברים א'): **"ויברך אתכם כאשר דבר לכם."**

והראיה, מיעקב בחיר האבות - שנסתלק ממנו שכינה רוח הקדש, עשרים ושנים שפרש יוסף ממנו. וכששמח בבשרתו כתיב: **'ותחי רוח יעקב, שרתה עליו רוח הקדש.** ואמרו רבותינו ז"ל (פסחים ק"י"ז): **אין שכינה ואין נבואה שורה לא מתוך עצבות וכו'. וכן מצינו באלישע ובבני הנביאים, דכתיב (מלכים ב' ג' ט"ו): 'והיה כנגן המנגן. וכתוב (שמואל א' י' ה'): ילפניהם תוף וחליל וכינור והמה מתנבאים.**

ואפילו בכל עבודת מצוה ותהילה, צריך שיהיה בתכלית השמחה, כמו שמצינו באביי דהוה בדיח טובא ואמר: **תפילין קא מנחא.** וכן רב ברונא, משום דסמך גאולה לתפלה, לא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא.

ברוך ה' זכיתי ושמרתי שבת, הנחתי תפלין...

וכך היה שח רבי לוי יצחק בנדר (שישי"ו ו תיד): **אדם שזכה וקיים איזו מצווה, בא אליו היצר הרע ואומר לו: 'וכי כבר מה עשית, מה חשוב המצוה שעשית, אין המצוה שעשית שווה כלום. אינך מהדר באמת בקיומם, ואינך עושה אותם לשם שמים וכדומה.**

לאור זאת; צריך האדם בכל פעם ובכל אופן להתחזק בשמחת המצוות. לפני קיומם יאמר לעצמו: מה חשוב וגדול קיום המצוה שהולך אני לקיימם, בפרט מצות דאורייתא כתפילין, שבת, ציצית ועוד. ואחר שקיימם לשמוח שוב במצווה שעשה, וישמח ויחזק עצמו ויאמר לעצמו: **ברוך ה' זכיתי ושמרתי מצות השבת והנחתי תפלין וכו' וכו'.** וכן בכל המצוות והמעשים טובים שעשה יודה לה' על הזכות הגדולה שזיכה אותו. ויתפלל לה' ויאמר: **אם באמת זיכיתני כבר במצווה יקרה כזו, עזרני להדר בה יותר ויותר ואזכרה גם להשיג מעלת המצווה יותר ויותר, וחוזר חלילה.**

אכן כן, הבה נחשוב חשבוננו של עולם; הרי ב"ה אנחנו מקיימים את המצוות. לומדים, מתפללים, משתדלים בחסד ומוקפים אנו במצוות, למה שלא נשמח בכך? הרי שוויה, מעלתה ושכרה היא לאין ערוך - גם נצרך לכך שמחה, הודאה לה'. זוהי שלימותם של המצוות, האם לא כדאי הוא הדבר?!

עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה.

בפרשייתנו, בתוכחה, אנו קוראים את הפסוק: **"תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה."**

בדברי היוהר הקדוש' (וירא קטו). נלמד מפסוק זה - על השמחה לכלליות בני ישראל: **יכהנים, לוויים וישראלים,** וכך הוא לשונו, (מתורגם ללשון הקודש): **ראה מה כתוב (דברים כ'): 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל'. פסוק זה הוא סוד: 'תחת אשר לא עבדת בשמחה' - בזמן שהיכהנים היו מקריבים קרבנות ועולות, וזו היא בשמחה. ויטוב לבב' - אלו ה'לוויים'. וימרב כל' - אלו ישראל' שהיו אמצעיים ביניהם... כמו שכתוב (ישעיה ט): **'הרבית הגוי לו הגדלת השמחה. שמחה לכל בית ישראל.****

התוכחה לא בכדי להפילנו, אלא אדרבה!

הבה נחזי שורות של חיזוק לנפש העייפה - בדברי התוכחה הקשים בפרשייתנו, מדברי מוהר"ן על פסוק זה, (ליק"ה בכור בהמה טהורה ד כ): **'בסוף התוכחה שהיא יראת העונש כתיב: 'תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה'. והבן היטב - שזה העיקר שלא יפול על-ידי יראת העונש. רק מפחד העונש יתחזק לקיים דברי הצדיקים אמתיים, שמוזהירים את הגרוע שבגרועים להיות בשמחה בנקודות הטובות, שמוצא בעצמו עדיין כמבואר על הפסוק: 'אזמרה לאלוקי בעודי', ב'ליקוטי מוהר"ן'.**

ועוד בדבריו המרוויים על עבודת השם בשמחה, בפסוק זה (ליקוטי הלכות אישות ג ח): **'כי נקודת כל המצוות ומעשים טובים הוא השמחה, כמו שכתוב: 'פקודי ה' ישרים משמחי לב'. וכמו שאנו מבקשים תמיד: ונשמח בדברי תורתך ובמצוותיך לעולם ועד. כי עיקר שלימות העבודה של תורה ומצוות, הוא דייקא כשזוכים לעשותם בשמחה, וכמובא בספרים, ובפרט בכתבי האר"י - מגודל האזהרה לעסוק בתורה ובמצוות בשמחה, וכמו שכתוב: 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב...'**

דבר קדשו של רבי חיים ויטאל

דברים יסודיים בעבודת קוננו בזה העולם - בשמחה ובחדוה. וגודל הכרחיותה לעובדא ולמעשה, ע"פ פסוק זה שבפרשה, כותב רבי חיים ויטאל בספרו 'שערי קדושה' (ח"ב שער ד'): **וכך הוא לשונו הטהור: העצבות גורמת מניעת העבודה, וקיום המצוות ובטול עסק התורה, וכוונת התפילה. ומבטל מחשבה טובה לעבוד את ה'.**

וההיפך, בהיותו עובד ה' יתברך בשמחה כמו שכתוב (תהלים ק' ב'): **'עבדו את ה' בשמחה'. כי השמחה מוסיפה חשק רב ואהבה להתדבק בו יתברך, וכתוב (דברים כ"ח): 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב'.**

כי העבודה אם היא בעיצובן, דומה לעבד העובד לרב בפנים עצבות וזועפות. וכתוב (משלי י' כ"ב): **'ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה'. כי העיצובן הוא נמשך מזהמת סמא"ל נחש - שהטילו באדם וחווה, כמו שכתוב באדם (בראשית ג' י"ז): 'בעיצובן תאכלנה' וכתוב (שם ט"ז): 'בעצב תלדי בנים', ועי"כ - הקב"ה ושכינתו מסתלקים מעליו.**

שירת הפרשה

"תחת אשר לא עבדת את השם בשמחה" נקראת בפסוקי הברית והתקחה.

שְׁלֵמוֹת הַמְצֻוֹת - בקיּוּמָם בְּשִׂמְחָה בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי הָאֶרֶץ מוֹבָא זֹאת הַפְּנִיָּה.

עֲבָדוּ אֶת הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה - בְּעֻבּוּדְתָנוּ נִקְיָמָה כְּפֹ מִלֶּךְ הַמְּשֻׁרָת בְּרַנְנָה - עַל זֹאת הַזְּכִיָּה!

פְּקוּדֵי הַשֵּׁם מְשֻׁמְחֵי לֵב נִזְכָּר בְּקִיּוּם הַמְצֻוָּה כְּדֹאִית הִיא הַשְּׂמִיחָה לְשִׁלְבָהּ בְּעֻבּוּדָה הַתְּמָה.

הַמְשִׁיךְ פְּנִינֵי פְּרִישָׁה

סוּפוּרִים מְאִירִים

סופורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"ונצעק אל ה' אלוקי אבותינו וישמע ה' את קולנו" (דברים א י"ד)
מי שצועק בלילה לא צועק ביום

היה זה האי חסידא רבא רבי יעקב קלמנוביץ – המכונה רבי יענקל' מלמד מגדולי החסידים ומדמויות ההוד שבירושלים – שלאורך כל שנות עבודתו כמלמד דרדיקי בתלמוד תורה "עץ חיים" שבעיר הקודש ירושלים לא זנח את הנהגותיו ועצותיו של רבינו. וכך בכל לילה ולילה היה קם כנהוג לאמירת תיקון חצות ולהתבודדות.

חלק מהורי התלמידים לא ראו בעין יפה את הנהגתו זו, הם חששו שהדבר עלול להזיק לילדיהם, אם המלמד מתעורר כל לילה לתיקון חצות ולהתבודדות, אזי הוא לא ישן מפיק שעות, וכך ירעה תפקודו כמלמד, ולא יוותר בו כוח וסבלנות למען הילדים. יש לשער, כי מאחורי חששות אלו הסתתר גם היחס המנוכר אל חסידי ברסלב ששרר בימים אלו, בעת ההיא מעמדה של חסידות ברסלב לא הייתה בזוהרה, רבים ראו בהם כמי שאחסו שיגעון וכיוצא בזה.

ההורים פנו בתלונה באזני רב השכונה של "בית ישראל" הרה"ג רבי שמשון אהרן פולנסקי, המכונה "הטפליקער רבי", בטענה שרבי יענקל' מועל בתפקידו, כי לדעתם מי שלא ישן בלילה לא יכול ללמד ביום.

הרב מטפליק הכיר היטב גם את רבי יענקל', העריך אותו מאוד. השניים היו נפגשים תדירות בבית כנסת "ישועות יעקב" שבשכונת "מאה שערים".

בעקבות פנית ההורים הזמין הטפליקער רב את רבי יענקל' אליו לשיחה. בשיחתו עמו הקשה בזה הלשון: "הכיצד אומרים עליך שאתה קם מידי לילה בחצות ויוצא להתבודד בשדות מחוץ לעיר? הלא אתה עלול להתעייף מזה ולהתרשל חלילה בעבודתך הקדושה? שמא יש כאן עושה מלאכתו רמיזה? ואולי אינך נאמן לתפקידך...".

רבי יענקל' לא נפגע מהשאלה, זו האמת, אכן הוא יוצא להתבודדות. בהזדמנות זו שטח בבהירות ובשלוה את משנתו התמימה והאמיתית באזני הרב. הוא הסביר לו, שההיפך הוא הנכון, וההתבודדות רק מסייעת לו. כאשר הוא צועק בלילות, אזי יש לו את הכלים והיכולת לקבל ולהכיל כל אחד כמו שהוא, ואזי גם לא יצעק על הילדים בחיידר.

את דבריו סים במשפט: "מי שצועק בלילה לא יכול לצעוק ביום". (תשובתו של רבי יענקל' מוצגת בגירסה נוספת, לפיה אמר, שבלילות הוא מתפלל על כל אחד ואחד מתלמידיו, שתהא לו הבנה והצלחה, ומבקש שהילדים יהיו טובים, ויפרחו כגפן, ולא יהיה עליהם שם רע, ותפללו, ילמדו טוב, ולכו בדרך הטובה. ובאמת הוא מרגיש שייצא דשמיא, כי לאחר תפילה כזו הוא מצליח ללמד את הילדים יותר טוב, וגם הם לומדים טוב יותר, והוא לא צריך לצעוק עליהם. "אז איך שלופנישט בנאכט, האב איך ויינציגער אברעט בייטאג". "אם אינני ישן בלילה יש לי פחות עבודה ביום").

הרב מטעפליק התרגש מאוד לשמוע תשובתו של רבי יענקל'. גדולה הייתה התפעלותו משיעור קומתו של האישי המיוחד הזה. מאוחר יותר בשיחתו עם ההורים מסר להם את תשובתו של רבי יענקל', גם הם התרגשו ויאלמו דום. וכי כיצד אפשר לבוא בטענה אל הרבי הצדיק שלהם, שלא מסיים את עבודתו בצהרי היום, אלא להיפך בכל שעות היום והלילה כל שרעפו ומחשבותיו מכוונים למטרה אחת – להיטיב עם תלמידיו. כולו אהבה עד אין קץ. ההורים הגיעו למסקנה, כי זכות היא להם לשלוח את ילדיהם ללמוד אצל רבי יענקל'. המשפט החזק: "מי שצועק בלילה, לא צועק ביום!" נשאר חרות על לבם של רבים ממוקיריו עד היום.

עדות נוספת מפי חסיד, שעמד ליד רבי יענקל' בתפילה בכותל המערבי, ושמע אותו אומר כהאי לישנא: "רבישע נתת לי תפקיד עם הרבה אחריות, לחנך ילדי ישראל. אנא עזור לי שאף אחד מתלמידי לא יקדיח תבשיליו".

במשך קרוב ליובל שנים הוראה העמיד רבי יענקל' אלפים של תלמידים, מהם אף ארבעה דורות. ובין תלמידיו ישנם תלמידי חכמים, רבנים, דיינים, ראשי ישיבות, אדמו"רים, חסידים ואנשי מעשה. אלו נפוצו לכל עבר.

בצוק העיתים באותן תקופות ארבו פיתויים לאין ספור לנפשותיהם של בני הנוער, לא מעטים מהם סטו מדרך אבותיהם, רמת ה"אידישקייט" (יהדות) שלהם ירדה פלאים. רבים מהצעירים יצאו לתרבות רעה. חלקם הצטרפו לארגוני המחתרות היהודיות, כך קרה שהקהילה שומרת המצוות הפסידה נערים רבים.

גם מבין תלמידיו של רבי יענקל' היו כאלו אשר נסחפו אל אותם עולמות, ואולם למרבה הפלא, גם אלו בכל זאת החזיקו החזק היטב את חוט הקשר ולא התנתקו לגמרי.

בימים של חשבון נפש היה רבי יענקל' מרשה לעצמו להתפאר ולומר: "אינני יכול לומר, שלא היו מי מתלמידי כאלו שגילחו את פאותיהם ואת זקנם, אבל שומרי שבת נשארו כולם". ועוד היה אומר, שמרגיש שפעל בתפילתו הרבה, שכל תלמיד שלמד אצלו לא יצא לתרבות רעה.

אין זאת אלא אותם תפילות וצעקות ביום ובלילה בכותל ובמקומות אחרים למען יצליחו ילדיו בתלמוד תורה, כל אלו סייעו לשמור טהרתם של ילדי החמד. (ע"פ ספר יוצדיק באמונתו יחייה)

מִן הַפֶּאָר הַהַא יִשְׁקִי הַנְּעָדִים | אֲוֻמְרִים תְּהִלִּים

יְלִידִים יְקָרִים! ! נִמְצְאִים אֲנִי בִּימֵי הַרְחֵמִים וְהַסְּלִיחוֹת, הַנְּה פֶּאָר רֵאשׁ הַשָּׁנָה, עֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה וְיוֹם הַכְּפֻרִים, יְמֵים שְׂבָהָה אֲנִי חוֹזְרִים בְּתְּשׁוּבָה – וּמְרַבִּים בְּתְּפִלָּה וְתַחֲנֻנָּה. בְּיָמִים אֵלֶּי עִם יִשְׂרָאֵל מְרַבִּים בְּאֻמְרֵי "תְּהִלִּים", וְכָבֵד כְּתוֹב: שְׂבָכָל סֶפֶר תְּהִלִּים יֵשׁ מֵאָה וְחֲמִשִּׁים מִזְמוֹרִים, וְפַעְמִים כָּל סֶפֶר תְּהִלִּים זֶה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, מִמֶּנָּה תֵּבֶת "פֶּפֶר", שְׂרָבִים הֵם הַנּוֹהֲגִים לְסִים בְּיָמֵי רְחֵמִים אֵלֶּי פַעְמִים אֵת כָּל סֶפֶר תְּהִלִּים, כְּסִגְלָה - לְכַפֶּרֶת הַעֲוֹנוֹת.

וְגִדְלָה מַעֲלֵת תְּהִלִּים נֹכַח לְלַמֵּד מֵהַסְּפֹר שְׂסֹפֶר רַבְּנֵי: הִיָּה פַעַם שְׁנֵי נְעָרִים קְטָנִים שְׂאָהְבוּ מֵאוֹד זֶה אֵת זֶה, פַּעַם אֶחָד נִחְלַשׁ אֶחָד מֵהֶם, וְחִבְרוּ הַצְּטֵר מֵאוֹד מִפֶּן, וְשָׂאֵל מֵהַ לְעִשׂוֹת שְׂבָרִיא חִבְרוּ, וְאָמְרוּ לוֹ שְׂאִימֶר תְּהִלִּים, וְהַחֵל לֹמֵר תְּהִלִּים בְּתַמִּימוֹת, וְכָל פַּעַם שְׂאִימֶר כְּמֵה מִזְמוֹרִים - שְׂאֵל אִם חִבְרוּ הִבְרִיא, וְכֵן הִיָּה כְּמֵה פַעְמִים, וְאָמְרוּ לוֹ שְׂעִדְנָן הוּא חוֹלָה, וְאָמְרוּ עוֹד תְּהִלִּים, עַד שְׂהִיָּה לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. מִכָּאֵן נֹכַח לְלַמֵּד כּוֹחַ אֻמְרֵית תְּהִלִּים.

וְגִלְקוּסֵי מוֹהֲרֵ"ן כְּתוֹב – שְׂתְּהִלִּים מִסְּגַל לְפִתִּיחַת שְׂעָרֵי תְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד וְהַשְּׂעָר שְׁלוֹ. נִנְצַל יְמֵים קְדוּשִׁים אֵלֶּי בְּאֻמְרֵית תְּהִלִּים, שְׂדוּד הַמְּלָךְ חִבְרוּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. נִרְבֵּה בְּאֻמְרֵית תְּהִלִּים, עוֹד מִזְמוֹר עוֹד מִזְמוֹר, וְנִזְכָּה לְבַטֵּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת, לְתְּשׁוּבָה, וְלְשִׁנָּה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

היינו לפי הדבור כן השפע'. וזהו בקשתם: דמכיון שיש כאן 'ואמרת' דוהו: דיבור, לכך בקשתם: 'וברך את עמך את ישראל'.

"וענו ואמרו אל כל איש ישראל קול רם" (כו יז)

ע"פ המובא ב'ילקוטי מוהר"ן' (כג לו): דלפני התגלות בתורה ועבודת ה', יש לצעוק: ע' קולין, כמו היולדת דצועקת לפני הלידה, וכנגד ע' תיבות שבמנומר 'יענך ה' ביום צרה'.

ואפשר לדייק על הכתוב בכאן 'קול רם' דנצטו ע"כ - שמיד בעמדם בכניסתם לארץ ישראל - דשם זכו לאור התורה ועבודת שמים, צריך להיות: 'קול רם'.

ואפשר להוסיף: דס"ת של: 'קולי רם' - בגימ' ע' - כנגד הע' קולין.

"את ה' האמרת היום להיות לך לאלוקים" (כו יז)

'האמרת' - מלשון 'אמירה', ו'בילקוטי מוהר"ן' (תורה פ"ד): 'עיקר התחברות ודבקות להשם יתברך הוא על ידי התפילה'. וזהו: 'את ה' האמרת היום' - ע"י אמירה לה', 'להיות לך לאלוקים' דביקות והתחברות להקב"ה כביכול.

"וראו כל עמי הארץ כי שם יקרו נקרא עליך ויראו ממך" (כח יז)

דבדריהם (סוטה יז). דפסוק זה טובב על 'תפילין', ובלשונם: 'אלו תפילין'. ואפ"ל; דהר"ת של זה הפסוק: ויראו כ"ל ע"מי ה'ארץ כ"י ש"ם יקרו"ק נ'קרא ע'ליך ו'יראו מ'ממך (עם אחד עשר התיבות) עולה במספר: 'אלו תפילין'.

"והיה אם לא תשמע בקול ה' אלוקיך... ובאו עליך כל הקללות האלה והשיגוך" (כח טו)

דבברי ה'דגל מחנה אפרים' ע"פ ה'תיקוני זוהר', שהתוכחה היא כולה ברכות גדולות. שהקב"ה כביכול לא יניח אותך שתלך בדרכיך, רק בעל כרחו תהיה דבוק בו. וזה 'והיה' לשון שמחה. ע"כ. ואפ"ל דבדבריו; בתיבה האחרונה של פסוק זה: 'והשיגוך' ר"ת וס"ת - הוא 'כ"י' - כמנין הוי"ה - רחמים בתוך התוכחה.

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה" (כח מז)

'בילקוטי מוהר"ן' (תורה כז): 'מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד'. ואפ"ל בדרך רמז: "לא עבדת את הוי"ה אלקיך בשמחה ובטוב לבב" (עם האותיות, התיבות והכולל) גימטריא: 'דמצוה גדולה להיות בשמחה תמיד'. דבכאן לא קיימו מצוה זו. ודו"ק.

"לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני ה' אלקיכם" (כט ה)

אפ"ל דנקט בדוקא 'לחם יין ושכר', כי הם המרחיקים מהכתוב: 'למען תדעו כי אני ה' אלקיכם'. דהא על לחם זה - כבר למדו חז"ל (יומא עה): 'לחם ששאלו שלא כהוגן'. ועל יין ושכר' כבר נכתב על יכלתם להרחיק את האדם מבוראו. וככתוב על ינזירי: 'מייין ושכר יזיר'. וכך הוא בארכה במפרשי התורה על הפסוק (ויקרא ט מ) 'יין ושכר אל תשתה אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד' על הזהירות בשתייתם.

"ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשו" (כט ח)

אתם' אותיות: 'אמת'. ובתרגומו: 'למען תשכילו' - 'בדין תצטלחו' - לשון הצלחה. שע"י אמת מצליחים. וכמובא ב'ספר המידות' (הצלחה יד): 'מי שאומר תמיד אמת הוא מצליח'.

הבה ונכין כבר בעת את המזוודות לדרך לרבינו מלאים בתוכן רוחני. בל נחכה לרגע האחרון!

זְרִיחַת רְאֵפָה <<